

Ulkomaiset suhteet.

Kun se markan arvon tukemiseksi ulkomailla tehty luottosopimus, joka mainitaan Pankkivaltuusmiesten edellisessä kertomuksessa, kuluvan vuoden helmikuussa erääntyä, ei sitä katsottu tarpeelliseksi uudistaa. Sen sijaan on Pankille järjestetty Englannin pankissa 600,000 punnan suuruinen provi-siovapaa krediitti vuoden ajaksi.

Vuoden kuluessa on Pankki voinut liittää ulkomaisten kirjeenvaihtajiensa joukkoon Englannin pankin. Päätös asiasta tehtiin Johtokunnan esityksestä Pankkivaltuusmiesten kokouksessa huhtikuun 2 päivänä, sittenkun Bank of England oli ilmoittanut olevansa halukas solmimaan tällaisen suhteen Suomen valtiopankin kanssa.

Pankin ulkomaisia suhteita on yleensä pyritty kehittämään. Tässä tarkoituksessa on erinäisistä vähäpätöisemmistä kirjeenvaihtajista luovuttu ja liike suuremmassa määrässä kuin aikaisemmin kullakin paikkakunnalla keskitetty harvoin johtaviin rahalaitoksiin, jotka siinä suhteessa on havaittu sopivimmiksi. Täten on näiden kanssa aikaansaatu entistä paljon vilkkaampi liikeyhteys, joka on ollut omansa herättämään niissä yhä suurempaa mielenkiintoa Suomen Pankkia ja sen kautta koko maattammekin kohtaan ja tehnyt Suomen Pankille mahdolliseksi ulkomaisista sijoituksistaan saada entistä suuremman tuoton sekä suorittaa ulkomaiset liiketoimensa entistä pienemmällä kustannuksilla.

Erikoista huomiota on kiinnitetty vientiteollisuuden lyhytaikaiseen ulkomaalaiseen lainanottoon, joka meillä nousee varsin huomattaviin summiin. Tämä lainanotto on aikaisemmin tapahtunut hajanaisesti ilman yhtenäistä järjestelmää tai suunnitelmaa. Kukin toimiminen on, usein myyntiagenttinsa välitystä käyttäen, jolloin luotonsaanti tavallisesti on kytketty määrättyihin myyntisopimuksiin, hankkinut tarvitsemansa luoton yksinomaan yksilöllisiä tarpeitaan sil-

mällä pitäen sieltä, mistä luotto on ollut saatavissa ja ehdoilla, jotka lainanantajat yksipuolisesti ovat voineet määrätä. Ehdot ovat eri toiminimille muodostuneet epäta-saisiksi ja usein varsin rasittaviksi, minkä ohessa tällainen järjestelmä on epäedullisesti vaikuttanut vientitavaraimme myyntihintoihin. Edelleen on siitä ollut seurauksena, että ulkomaisen valuutan tulo maamme on ollut hyvin vaihtelevaa ja satunnaisista seikoista riippuvaa. Suomen Pankki on nyttemmin, yhteistoiminnassa maan johtavien yksityispankkien kanssa, järjestänyt suurimman osan näistä vientiteollisuuden ulkomaisista luotoista yhtenäisten, kirjeenvaihtajiensa kanssa vuodeksi kerrallaan tekemiensä sopimusten pohjalle. Tästä on ollut seurauksena, että yksityisten vientiliikkeiden ei enää samassa mitassa kuin aikaisemmin ole tarvinnut ulkomailla esiintyä lainanhakijoina, vaan on heidän ainoastaan omaan kotimaiseen pankkiinsa tarvinnut ilmoittaa tarpeensa; lainat on saatu irroitetuiksi määrättyistä vientitavarain myynneistä ja myyjien asema ostajiinsa ja agentteihinsa nähden siten vahvistunut; lainojen ehdot on saatu edullisemmiksi ja lopuksi on pankeille käynyt mahdolliseksi entistä paremmin kontrolloida lainojen ottamista ja saada se mukaantumaan maassa esiintyvään liikepääoman ja ulkomaisen valuutan tarpeeseen. Suomen Pankilla on sen lisäksi näistä toimista ollut kohtuullinen ansio.

Setelinanto.

Suomen Pankin liikkeessä oleva setelistö, joka vuoden alussa oli 1,250 milj. mk, muuttui eri kuukausina jotenkin samoin kuin edellisenäkin vuonna, pysyen syyskuuhun asti edellisen vuoden setelistöä pienempänä; loka—joulukuulla se kuitenkin oli sitä suurempi. Jouluk. 31 p:nä oli setelistö 1,309 milj. mk eli 59 milj. mk suurempi kuin vuoden alussa. Suurimmillaan oli setelistö,

samoin kuin vv. 1921—1924, maaliskuussa, ollen sanotun kuun lopussa 1,383.7 milj. mk, ja pienimmillään tammikuussa, jonka lopussa se oli 1,205.5 milj. mk.

Kuinka paljon Suomen Pankilla vuoden 1924 ja viime vuoden kunkin neljänneksen

päättyessä oli sellaisia varoja, joita vastaan Pankki vuoden loppuun saakka, jolloin uusi ohjesääntö muutti setelinantomääräyksiä, oli oikeutettu antamaan setelejä, näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

	1924 30/12	1925 31/3	1925 30/6	1925 30/9	1925 31/12
Kultakassa	43.3	43.3	43.3	43.3	43.3
Ulkom. kirjeenvaihtajat	549.1	602.4	762.0	832.1	1,151.7
Ulkom. krediitti	244.8	256.2	256.2	256.2	256.2
Suomen hopearahaa	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
Ulkom. obligatioita	3.8	3.8	5.9	8.2	17.6
Ulkom. seteleitä ja kuponkeja	0.9	0.7	0.8	0.9	1.5
Ulkom. vekseleitä	9.2	2.6	29.8	67.6	101.6
Valtion obligatioita Suomen rahassa	434.1	434.1	359.1	359.1	325.2
Valtion lyhytaikaisia sitoumuksia	48.1	36.0	36.0	36.0	36.0
Kotimaisia vekseleitä	539.6	645.0	403.3	362.6	424.2
Yhteensä	1,873.3	2,024.6	1,896.9	1,966.5	2,357.8

Setelinanto-oikeus, vähennystä puuttuvan lisäkatteen vuoksi tekemättä, on vuonna 1925 vaihdellut 2,695.0 milj. mk:n (joulukuun 31 p:nä) ja 2,332.9 milj. mk:n (tammikuun 8 päivänä) välillä. Vastaava käytämätön setelinanto-oikeus on vaihdellut 915.7 milj. mk:n (marraskuun 14 päivänä) ja 539.6 milj. mk:n (maaliskuun 31 päivänä) välillä, ollen 33—22 % koko setelinanto-oikeudesta.

Pankin tilinpäätös.

Bilanssi.

Suomen Pankin bilanssi esiintyy v:n 1925 päättyessä melkoisesti toisenlaisena kuin edellisen vuoden lopussa. Tämä johtuu etupäässä uudesta rahalaista ja Pankin uudessa ohjesäännössä olevista setelinantoa koskevista määräyksistä, joiden mukaan Pankin tilinpäätös v:lta 1925 on tehty. Vertauksen helpottamiseksi molempien bilanssien välillä otetaan tähän niiden nume-

roista seuraava yhdistelmä, joka myös osoittaa, mitkä varat ennen olivat ja mitkä nyt ovat Pankin setelinannon katteena:

Varat:	1924 31/12 Milj. mk.	1925 31/12 Milj. mk.
Varsinainen kate:		
Kultakassa	43.3	331.6
Ulkomaisia kirjeenvaihtajia ja ulkomainen krediitti	793.9	1,408.0
Toissijainen kate:		
Ulkomaisia vekseleitä ..	9.2	101.6
Korkolippuja ja ulkomaan seteleitä	0.9	1.5
Kotimaisia vekseleitä ..	381.5	398.2
Rediskontattuja vekseleitä	158.1	25.9
Suomen hopearahaa	0.5	—
Obligatioita ulkomaan rahassa	3.8	—
Valtion obligatioita Suomen rahassa	434.1	—

	1924 31/12 Milj. mk.	1925 31/12 Milj. mk.
Valtion lyhytaikaisia sitoumuksia	48.0	—
Muut varat:		
Hypoteekkilainoja	4.3	31.1
Kassakreditiiveja	7.2	23.7
Valtion obligatioita Suomen rahassa	—	325.2
Valtion lyhytaikaisia sitoumuksia	—	36.0
Obligatioita ulkomaan rahassa	—	17.6
Suomen hopearahaa	—	0.5
Pankkikiinteistöt ja kahlusto	12.0	12.0
Eri tilejä	114.9	105.1
Yhteensä	2,011.7	2,818.0
Velat:	1924 31/12 Milj. mk.	1925 31/12 Milj. mk.
Vaadittaessa maksettavat sitoumukset:		
Liikkeessä olevia seteleitä	1,249.9	1,309.3
Postivekseleitä	8.1	8.1
Valtiovaraston pano- ja ottotili	158.0	505.7
Muiden pano- ja ottotili	45.8	51.4
Ulkomainen krediitvi ..	244.8	256.2
Ulkomaisia kirjeenvaihtajia	6.6	10.6
Eri tilejä	23.5	30.6
Kantarahasto	100.0	500.0
Vararahasto	50.0	50.7
Pankkikiinteistöjen ja kahluston arvo	12.0	12.7
Tulo- ja menotili	65.4	82.7
Varattu voittovaroja ...	47.0	—
Kasvaneita korkoja	—	0.7
Yhteensä	2,011.7	2,818.0

Kultakassassa esiintyvä suuri muutos johtuu siitä, että Pankin kultavarat vuoden vaihteessa, jolloin uusi rahalaki tuli voimaan, kirjattiin tämän lain mukaiseen arvoonsa, devalvatsionikurssin mukaan 7:66.

Tämän johdosta voitiin Pankin kantarahasto, kun siihen myös liitettiin Pankin tilan vahvistamiseksi aikaisemmin varatut 47.0 milj. mk sekä vuoden 1924 käyttämättä jätetyistä voittovaroista 64.7 milj. mk, kirjata rahastolle Pankin uudessa ohjesäännössä vahvistettuun 500 milj. mk:n määrään. Jäännös v:n 1924 voittovaroista, 0.7 milj. mk, vietiin vararahastoon.

Mitä tulee niihin bilanssien numeroihin, jotka osottavat ulkomaisten valuuttain, kotimaisen lainanannon ja valtion sitoumusten määrät, on edellisessä jo käsitelty vuoden kuluessa tapahtuneita muutoksia. Tässä lisättäköön, että ulkomaiset valuutat, lukuun ottamatta Pankin ulkomaista krediitviä, joka v:n 1924 päättyessä oli kirjattu 244.8 milj. mk:aan ja viime vuoden lopussa 256.2 milj. mk:aan, lisääntyivät, alussamainitun, vuoden aikana otetun ulkomaisen lainan ja edullisen maksutasauksen johdosta, niin suuresti kuin 602.7 milj. mk:lla eli 109.5 %:lla. Huomattava on myös ulkomaisten vekselien suuri lisääntyminen, joka osaltaan on ollut omansa vahvistamaan Pankin asemaa.

Valtion pano- ja ottotilin lisäys, joka on niin suuri kuin 347.7 milj. mk, johtui etupäässä siitä, että tullinkanto vuoden lopulla oli poikkeuksellisen suuri, mikä vuorostaan oli seuraus sokerin, kahvin ja vehnäjauhojen tullien edellämaitutusta korotuksesta.

Setelinanto-oikeus.

Pankin setelinanto-oikeus v:n 1925 päättyessä, verrattuna siihen, millainen se oli vuotta aikaisemmin, näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

	1924 31/12 Milj. mk.	1925 31/12 Milj. mk.
Setelinanto-oikeus:		
Kultakassa ja ulkomaiset kirjeenvaihtajat	837.2	1,739.6
Setelinanto-oikeus sen lisäksi	1,500.0	1,200.0
Yhteensä	2,337.2	2,939.6

	1924 31/12 Milj. mk.	1925 31/12 Milj. mk.
Käytetty setelinanto-oikeus:		
Liikkeessä olevat setelit	1,249.9	1,309.3
Muut vaadittaessa maksettavat sitoumukset ..	486.8	862.7
Myönnettyistä kassakreditiiveistä nostamatta oleva määrä	3.0	4.2
Yhteensä	1,739.7	2,176.2
Setelinanto-reservi:	1924 31/12 Milj. mk.	1925 31/12 Milj. mk.
käytettävissä oleva	133.6	90.6
toissijaisen katteen liisääntymisestä riippuva ..	463.9	672.8
Yhteensä	597.5	763.4
Kaikki yhteensä	2,337.2	2,939.6

Muutokset johtuvat, paitsi Pankin liikkeessä tapahtuneista muutoksista, joista

Tulot:

	V. 1925	V. 1924
Korkoja kotimaisesta lainausliikkeestä ..	Smk 42,992,958:12	68,202,385:29
Korkoja ulkomaisilta kirjeenvaihtajilta ..	„ 30,029,545:18	12,978,910:72
Korkoja obligatioista	„ 25,165,922:66	28,012,635:71
Agio	„ 9,231,344:66	7,477,033:58
Provisioita	„ 5,915,655:37	2,719,254:22
Maksettuja epävarmoja saatavia	„ 13,451:06	18,592:18
Yhteensä	Smk 113,348,877:05	119,408,811:70

Menot:

	V. 1925	V. 1924
Palkkoja ja palkkioita	Smk 6,617,482:23	6,495,490:63
Eläkkeitä ja avustuksia	„ 341,415:18	310,589:27
Pankkivaltuusmiesten palkkioita ja kuluja ..	„ 76,386:25	83,867:42
Setelien valmistus	„ 2,758,372:66	5,123,738:64
Erinäisiä kuluja	„ 2,093,506:21	2,467,194:90
Obligatioiden ja osakkeiden tiliarvoa alennettu	„ 18,670,224:37	18,817,871:—
Pankkikiinteistöjen tiliarvoa alennettu ..	„ —	373,320:62
Kaluston tiliarvoa alennettu	„ 117,600:02	361,161:02
Epävarmoihin saataviin varattu	„ —	20,001,949:20
Pankin puhdas voitto	„ 82,673,890:13	65,373,629:—
Yhteensä	Smk 113,348,877:05	119,408,811:70

tärkeimmät on edellä esitetty, uudesta rahalaista sekä uuden ohjesäännön setelinantomääräyksistä, jotka tuntuvasti poikkeavat aikaisemmista, niin hyvin mitä tulee siihen määrään, johon Pankki saa antaa setelejä yli kultakassan ja riidattomien ulkomaisten saatavain arvon (ennen 1,500 milj. nyt 1,200 milj. mk) kuin myös mikäli koskee setelinannon n. s. toissijaisen katteen laatua. Laskettuna aikaisempien säännösten mukaan koko setelinantoreservi olisi viime vuoden päättyessä ollut 11.7 milj. mk suurempi (775.1 milj. mk). Todellisuudessa se oli 165.9 milj. mk suurempi kuin vuotta aikaisemmin ja 385.4 milj. mk suurempi kuin v:n 1923 päättyessä.

Voitto- ja tappiotili.

Pankin voitto- ja tappiotili vuodelta 1925, verrattuna edellisen vuoden vastaavaan tiliin, oli seuraava:

Se seikka, että Pankin tulot olivat viime vuonna vähän pienemmät kuin edellisenä, johtui etupäässä rediskonnttausten väheneemisestä sekä vuoden aikana sovelletuista alemmista korkomääristä. Kotimaisesta luotonannosta kertyneet korkotulot, jotka v. 1924 olivat 68.2 milj. mk, tekivät v. 1925 ainoastaan 43.0 milj. mk. Obligatsioiden korkojen vähennys johtui Pankin obligatiovaraston vähentymisestä (kts. edellä siv. 11). Sen sijaan Pankin ulkomaiset sijoitukset, jotka viime vuonna niin suuresti lisääntyivät, myöskin tuottivat huomattavasti suuremmat korkotulot kuin v. 1924.

Pankin varsinaiset menot, jotka v. 1924 olivat 14.5 milj. mk, tekivät viime vuonna 11.8 milj. mk. Vähennys johtui pienemmistä setelinvalmistuskustannuksista. Pois-

toja lukuun ottamatta oli Pankin voitto viime vuodelta 101.5 milj. mk. (Edellisenä vuonna 104.9 milj. mk). Poistoista oli 16.4 milj. mk obligatsioiden arvonalennusta ja 2.3 milj. mk kirjoista poistettua osakkeiden arvoa. Obligatsioista katsottiin tarpeelliseksi viime vuonna edelleen tehdä mainittu poisto, jotta niiden antama tulo suunnilleen vastaisi käypää korkoa niiden kirjanpitoarvolle. Osakkeiden osalle tuleva poisto edustaa sitä hintaa, mikä on maksettu Pankille viime vuoden aikana hankituista Tervakosken osakeyhtiön osakkeista.

Pankin nettovoitto vuodelta 1925, Smk 82,673,890:13, on Pankin uuden ohjesäännön 30 §:ssä olevan määräyksen johdosta siirretty Pankin vararahastoon, joka tämän siirron jälkeen on Smk 133,356,524:80.

Kultarahakannan palauttaminen.

Suomen rahan arvo pysyi kuluneena vuonna täysin vakaana. Jo v. 1924 oli Suomen Pankki, alkaen marraskuun 5 päivästä, muuttumattomasti noteerannut dollarin mk:aan 39:70 ja tämä kurssi säilyi koko vuoden 1925.

Näissä oloissa voitiin jatkaa aikaisemmin alulle pantuja valmisteluja Suomen rahalaitoksen lopulliseksi vakiinnuttamiseksi. Se komitea, jonka Pankkivaltuusmiehet lopulla vuotta 1924 olivat asettaneet valmistamaan kysymystä kultarahakannan palauttamisesta, sai kevättalvella 1925 tehtävänsä suoritetuksi. Painetussa mietinnössään huhtik. 1 päivästä komitea, erinäisillä edellytyksillä, ilmoitti olevansa sitä mieltä, että maamme rahalaitos voitiin palauttaa kultakannalle ja että tämä uudistus oli syytä viivytyksettä toimeenpanna, Suomen rahalle muodostuneen tosiasiallisen arvon perusteella. Mietintöönsä komitea oli liittänyt ehdotukset uudeksi rahalaiksi, erinäisiä kultakannan palauttamisesta aiheutuvia säännöksiä sisältäväksi laiksi sekä muutoksiksi Suomen Pankin ohjesäännön setelinantoa koskeviin määräyksiin.

Uudistusta varten tarpeellisiin valmistaviin toimenpiteisiin komitea katsoi kuuluvan, että valtio ulkomaisella valuutalla lunastaisi Suomen Pankilta ne valtion obligatsiot, jotka 17 päivänä heinäkuuta 1918 ja 25 päivänä helmikuuta 1919. tehtyjen Eduskunnan päätösten nojalla oli Pankille

annettu sen aseman vahvistamiseksi. Yhtyen komitean käsitykseen, Pankkivaltuusmiehet toukokuun 7 päivänä tekivät tästä lunastuksesta esityksen Valtioneuvostolle. Elokuun 29 päivänä Hallitus antoi asiasta Eduskunnalle esityksen. Sitten kun esitys oli joulukuun 10 päivänä saanut Eduskunnan hyväksymisen, annettiin kuluvan vuoden helmikuun 18 päivänä laki, jonka mukaan edellä mainitut obligatsiot ovat ennen vuoden 1928 loppua Pankilta lunastettavat ulkomaan rahalla, aikoina ja erissä, jotka Valtioneuvosto määrää.

Käsiteltyään useammassa kokouksissa kultakantakomitean muita ehdotuksia, Pankkivaltuusmiehet, kaikessa yhtyen komitean kantaan, syyskuun 11 päivänä päättivät lähettää Valtioneuvostolle ehdotukset uudeksi rahalaiksi, kultakannan palauttamisesta aiheutuvia säännöksiä sisältäväksi laiksi sekä Suomen Pankille annettavaksi uudeksi ohjesäännöksi, jonka ehdotus sillä välin myös oli valmistettu. Samalla Pankkivaltuusmiehet pyysivät, että nämä ehdotukset Hallituksen esityksessä annettaisiin Eduskunnan hyväksyttäväksi. Tämä esitys annettiin lokakuun 17 päivänä. Joulukuun 10 päivänä Eduskunta hyväksyi siihen sisältyvät ehdotukset ja ne vahvistettiin saman kuun 21 päivänä. Rahalaki ynnä siihen liittyvä laki tulivat voimaan kuluvan vuoden alusta, Suomen Pankin uusi ohjesääntö heti.

Erinäisiä Pankkivaltuusmiesten käsittelemiä asioita.

Lausunto valtion kassa- ja tililaitoksen uudistamisesta.

Huhtikuun 19 päivänä lähetti Valtiovarainministeriö Pankkivaltuusmiehille valtion kassa- ja tililaitoksen uudistamisesta valmistetun ehdotuksen, pyytäen siitä Pankkivaltuusmiesten lausuntoa.

Hankittuaan asiasta Johtokunnan lausunnon Pankkivaltuusmiehet kesäkuun 30 päivänä päättivät lähettää Valtiovarainministeriölle jäljennöksen siitä, ilmoittaen yhtyvänsä Johtokunnan esittämiin mielipiteisiin.

Pankin ohjesäännön ja Pankkivaltuusmiesten johtosäännön uudistaminen.

Kuten edellisessä jo on ollut mainittava, on useita vuosia vireillä ollut kysymys Pankin ohjesäännön perinpohjaisesta uudistamisesta viime vuonna saanut ratkaisunsa. Uuden ohjesäännön ehdotus valmistettiin kevään ja kesän kuluessa Pankin Johtokunnassa ja käsiteltiin Pankkivaltuusmiesten kokouksissa syyskuun 6 ja 11 päivänä.

Kun uuden ohjesäännön ehdotus edellytti, että vähempiarvoiset määräykset Pankin toiminnasta annettaisiin erityisessä, Pankkivaltuusmiesten vahvistettavassa johtosäännössä, valmistettiin viime vuonna Pankin Johtokunnan ja Pankkivaltuusmiesten toimesta myös tämän johtosäännön ehdotus. Sittenkun Pankin uusi ohjesääntö oli julkaistu, lähettivät Pankkivaltuusmiehet kuluvaan vuoden tammikuun 16 päivänä johtosäännön ehdotuksen Valtioneuvostolle asetuskokoelmassa julkaistavaksi. Samoin valmistivat Pankkivaltuusmiehet jo viime

vuonna Suomen Pankin tilintarkastajien ohjesäännön sekä Pankkivaltuusmiehille annettavan uuden ohjesäännön ehdotukset ja lähettivät ne kuluvaan vuoden tammikuun 16 päivänä Pankkivaliokunnalle. Molemmat ehdotukset on Eduskunta sittemmin hyväksynyt.

Toimenpiteitä, jotka koskevat yksityisten sitoumuksia Pankille.

Pankkivaltuusmiehet ovat vuonna 1925 käsitelleet yhden vähäistä akordia koskevan hakemuksen.

Johtokunnan esityksestä ovat Pankkivaltuusmiehet määränneet arvottomina tileistä poistettaviksi eräät epävarmoihin siirretyt saatavat vuosilta 1886, 1890, 1892, 1898, 1899, 1900, 1901 ja 1906, yhteensä Smk 26,287:26.

Tilintarkastus.

Suomen Pankin ohjesäännössä määrätyn tarkastuksen vuodelta 1924 ovat vuoden 1924 valtiopäivillä valitut tilintarkastajat, toimitusjohtaja Paavo Raittinen, opettaja Aleksander Fränti, kaupparoukoulun professori Kyösti Järvinen ja pankinjohtaja Tyko Reinikka Pankkivaltuusmiesten kutsusta toimittaneet maaliskuun 16 ja huhtikuun 4 päivän välisenä aikana. Tilintarkastajain puoltosanan mukaisesti ja Pankin ohjesäännön tätä koskevain säännösten nojalla ovat Pankkivaltuusmiehet Eduskunnan puolesta myöntäneet Johtokunnalle vastuuvapauden Pankin hallinnosta vuodelta 1924.

Lainausliikkeen tarkastus.

Pankkivaltuusmiehet ovat Pankin kirjojen nojalla toimittaneet johtosääntönsä 4 §:ssä säädettyt Pankin liikkeen ja lainauksen tarkastukset.

Katsastukset

a) Pääkonttorissa.

Pankin ohjesäännön 40 §:n säännöksen mukaisesti ovat Pankkivaltuusmiehet toimittaneet pääkonttorin kassaholvien ja kaikkien rahastojen sekä laina- ja vakuuskirjain ynnä talletusten katsastukset. Sanoissa katsastuksessa saadut tulokset ovat olleet Pankin kirjain mukaiset.

b) Haarakonttoreissa.

Mitä Pankin haarakonttoreihin tulee, ovat Pankkivaltuusmiehet valvoneet, että diskonttovaliomiehet ovat inventanneet haarakonttorien käsikassat ja holvit kerran kuukaudessa sekä vekselit, velkakirjat ja pantit vähintään kolmasti vuodessa.

Sitäpaitsi on vuoden varrella kaikki haarakonttorit tarkastettu.

Virka- ja palvelusmiesten palkkaus.

Joulukuun 30 päivänä vahvistivat Pankkivaltuusmiehet Johtokunnan ehdotuksesta Pankille uudessa ohjesäännössä edellytetyn palkkaussäännön, noudatettavaksi kuluvaan vuoden alusta. Palkkaussääntö päättyy 3,522,600 markkaan.

Samalla Pankkivaltuusmiehet Johtokunnan esityksen mukaisesti myönsivät 900,000 markkaa käsittävän määrärahan tarpeen mukaan käytettäväksi Pankin ylimääräisten toimihenkilöiden palkkaamiseen vuonna 1926, oikeuttaen Johtokunnan, kun palkkojen säännönmukainen uudestaan-järjestely erinäisissä tapauksissa aiheuttaa, että asianomaisten peruspalkat alentuvat tai palkkaus muutoin vähenee, harkintansa mukaan tästä

määrärahaa antamaan tarpeelliset tasotukset henkilökohtaisina lisäyksinä.

Eläke- ja avustusasioita.

Vuonna 1925 ovat Pankkivaltuusmiehet korottaneet neljä aikaisemmin myönnettyä eläkettä, jotka olivat paljon nykyistä rahanarvoa vastaavan tason alapuolella. Korotukset tekevät yhteensä 49,750 mk vuodessa.

Lisäksi ovat Pankkivaltuusmiehet myöntäneet kaksi kertakaikkista avustusta, yhteensä Smk 5,000:—.

Uudessa ohjesäännössä edellytetyn eläkesäännön antaminen siirtyi kuluvaan vuoteen. Se vahvistettiin Pankkivaltuusmiesten kokouksessa tammikuun 16 päivänä.

Diskonttokomiteat.

Vuodeksi 1925 ovat Pankkivaltuusmiehet, Johtokunnan tehtyä asiasta ehdotuksen, joulukuun 12 ja 22 päivänä määränneet diskonttovaliomiehiksi ja näiden varamiehiksi seuraavat henkilöt:

Turun konttori: diskonttovaliomiehiksi kunnallisneuvos Ernst Petter Johan Thomé ja toimitusjohtaja Esko Grönlund, sekä varamiehiksi vapaaherra Rolf Maximilian Carpelan ja johtaja Evert Holmberg.

Porin konttori: diskonttovaliomiehiksi johtajat Johan Odert Rosengren ja Toivo Rintala sekä varamiehiksi tukkukaupias William Tarkiainen ja johtaja Per A. Collin.

Vaasan konttori: diskonttovaliomiehiksi pormestari Ivar Vilhelm Hasselblatt ja johtaja Juho Alatalo sekä varamiehiksi konsuli Johan Alfred Viklund ja johtaja Knut August Vaselius.

Oulun konttori: diskonttovaliomiehiksi kauppaneuvos Frans Adolf Rieki ja johtaja Otto Alfons Karhi sekä varamiehiksi varakonsuli Torsten Lundberg ja Georg Balthasar.

Kuopion konttori: diskonttovaliomieheksi insinööri Pekka Juho Rinkinen ja kunnallisneuvos Bruno Granit-Ilmoniemi sekä varamieheksi johtaja Otto Ville Ruotsalainen ja varatuomari Gunnar Valdemar Hellén.

Joensuun konttori: diskonttovaliomieheksi prokuristi Niilo Suihko ja kaupunginvouti Albert Lennart Paqvalén sekä varamieheksi oikeusneuvosmies Aksel Valle ja filosofianmaisteri Yrjö A. Kankaanrinta.

Sortavalan konttori: diskonttovaliomieheksi kihlakunnan tuomari Karl Gustaf Berg ja kauppias Ossian Evert Kivinen sekä varamieheksi käsiteollisuusneuvoja Juho Jalmari Tyynelä ja apteekkari Sven Holsti.

Viipurin konttori: diskonttovaliomieheksi kauppias Paul Sergejeff ja johtaja Ernst Hämäläinen sekä varamieheksi johtajat Otto Korhonen ja Heikki Sinkkonen.

Mikkelin konttori: diskonttovaliomieheksi koneinsinööri Edvin Allén ja varatuomari Erkki Veikko Kuokkanen sekä varamieheksi toimitusjohtaja Valter Pulkkinen ja raatimies Otto Kinnunen.

Tampereen konttori: diskonttovaliomieheksi oikeusneuvosmies Kaarlo Haljala ja kauppias Anton Hahl sekä varamieheksi johtaja Pentti Hirvonen ja tehtailija Johan Niklas Salminen.

Hämeenlinnan konttori: diskonttovaliomieheksi kauppaneuvos Anders Gustaf Skogster ja kauppias Johan Verner Fredriksson sekä varamieheksi lääninsihteeri Toivo Johannes Horelli ja tehtailija Kaario Edvard Kauppinen.

Jyväskylän konttori: diskonttovaliomieheksi johtaja Kaarlo Vilhelm Laitila ja apteekkari Eugen Mansnerus sekä varamieheksi lehtori Herman Hämäläinen ja varatuomari Paul Åke Lund.

Kotkan konttori: diskonttovaliomieheksi kauppias Emil Saxell ja liikemies Arthur Lemke sekä varamieheksi pormestari Atte Mönkö ja filosofianmaisteri H. L. Wennerstrand.

Pankkivaltuusmiehet ja tilintarkastajat.

Pankkivaltuusmiehistä olivat vuonna 1925 erovuorossa: niistä kolmesta Pankkivaltuusmiehestä, joiden tulee olla osallisina kaikissa Pankkivaltuusmiesten käsiteltävinä olevissa asioissa, allekirjoittanut Tanner sekä niistä kolmesta Pankkivaltuusmiehestä, joiden tulee olla osallisina kaikkien Pankkivaltuusmiesten yhteisesti ratkaistavissa asioissa, filosofianmaisteri Hugo Robert Wäinö Wuolijoki.

Maaliskuun 28 päivänä 1925 toimitetussa pankkivaltuusmiesten ja pankintilintarkastajain sekä heidän varamiestensä vaalissa valittiin:

Pankkivaltuusmieheksi: olemaan kolmen vuoden aikana osallisena kaikissa Pankkivaltuusmiesten käsiteltävinä olevissa asioissa allekirjoittanut Tanner;

Pankkivaltuusmieheksi olemaan, niinikään kolmen vuoden aikana, osallisena kaikkien Pankkivaltuusmiesten yhteisesti ratkaistavissa asioissa filosofianmaisteri Hugo Robert Wäinö Wuolijoki;

Pankkivaltuusmiesten varamieheksi:

ensimmäiseksi allekirjoittanut Hahl, toiseksi allekirjoittanut Auer, kolmanneksi varatuomari Yrjö Rafael Pulkkinen, neljänneksi toimitusjohtaja Kaarlo Richard Heinonen, viidenneksi varatuomari Axel Palmgren, sekä kuudenneksi johtaja Kaarlo Toivo Salmio;

Tilintarkastajiksi: kansakoulunopettaja Aleksander Fränti, vakuutusvirkamies Kaarlo Jafet Harvala, pankinjohtaja Tyko Reinikka, kauppakorkeakoulun professori Kyösti Järvinen ja

Tilintarkastajain varamieheksi: ensimmäiseksi filosofianmaisteri Gösta Söderholm,

toiseksi vanh. lehtori Johan Helo, kolmanneksi kansanopiston johtaja Aarno Fredrik Pesonen sekä neljänneksi filosofiantohtori Frans Vihtori Härmä.

Vaalin tapahduttua kokoontuivat pankkivaltuusmiehet huhtikuun 4 päivänä ja valitsivat puheenjohtajakseen allekirjoitta-

neen Nevanlinnan ja varapuheenjohtajakseen allekirjoittaneen Tannerin.

Kertomusvuoden kuluessa ovat, esteen sattuessa pankkivaltuusmiehelle, varamiehinä toimineet allekirjoittaneet Hahl ja Auer sekä herrat Pulkkinen, Heinonen, Palmgren ja Salmio.

Helsingissä 1 päivänä huhtikuuta 1926.

E. Nevanlinna.

Väinö Tanner.

Hugo Vasenius.

Arthur af Forselles.

Eero Hahl.

Ilmari Auer.

K. N. Rauhala.